

Det kongelige arbeids- og
inkluderingsdepartement
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Deres ref.: 200802160

Vår ref.: 09/29006/RD

Dato: 30.09.2009

Høringsuttalelse fra Moss kommune om foreslåtte endringer i introduksjonsloven og statsborgerloven med forskrifter og utlendingsforskriften - høringsfrist 15.oktober 2009

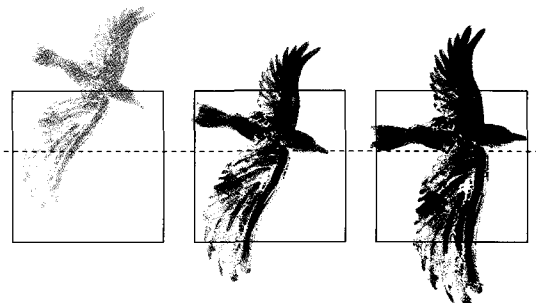
Moss Kommune velger å gi tilsvaret ved kort å referere de ulike punktene i endringsforslaget for deretter å kommentere forslaget.

§ 2. Introduksjonsloven. Introduksjonsprogram for mishandlede personer og personer som ikke kan returnere til hjemlandet. Forslaget innebærer at rett og plikt til introduksjonsordning også skal gjelde dem som har fornybar oppholds eller arbeidstillatelse på bakgrunn av urimelige vanskeligheter ved retur til hjemlandet etter samlivsbrudd grunnet sosiale og kulturelle forhold, mishandling i ekteskapet eller ekteskap kjent ugyldig etter inngått tvangsekteskap.

Moss Kommune støtter ikke forslaget om rett og plikt til introduksjonsprogram for denne personkretsen. Personene er pr i dag i gruppen som etter individuelle vurderinger kan tilbys introduksjonsprogram, og slik bør det fortsatt være. Moss kommune mener at selv om disse personene er i en sårbar livssituasjon hvor de kan ha behov for støtte på mange måter, er det ikke gitt at introduksjonsprogram er riktig tiltak. Introduksjonsordningen skal blant annet gi grunnleggende innsikt i norsk samfunnsliv og grunnleggende ferdigheter i norsk, personer som allerede innehar disse ferdighetene vil derfor kunne ha større nytte av ordinære NAVtiltak, kvalifiseringsprogram eller andre tilbud, slik at det bør være opp til kommunen og den enkelte å gjøre en individuell vurdering av hva som er mest hensiktsmessig. Moss kommune tilbyr allerede i dag introduksjonsprogram til enkelte av de omtalte personer, etter individuelle vurderinger av hensiktsmessighet. Dersom kommunen skal tilby introduksjonsprogram til de omtalte personene, forutsettes det at kommunen mottar integreringstilskudd for dem.

Moss Voks

Rådhuset postboks 175, 1501 Moss T 69 24 80 00 F 69 24 80 01
E post@moss.kommune.no I www.moss.kommune.no
Org.nr. 944383476 Bankkonto 6118 05 53001

§ 19 .Introduksjonsloven Innføring av obligatoriske avsluttende prøver

Forslaget innebærer at alle med rett og plikt til norskopplæring , dvs personer mellom 16 og 55 år med arbeids- eller oppholdstillatelse som danner grunnlag for bosetting, skal gjennomføre obligatorisk avsluttende prøve, noe som i dag er frivillig. Obligatorisk prøve vil ikke innbefatte arbeidsinnvandrere utenfor EØS/EFTA området eller de som kommer hit etter EØS/EFTA regelverket. Prøven skal være gratis og det skal også være gratis å gå opp til ny prøve. Det vil ikke bli innført sanksjoner ved og ikke bestå, men dårlige resultater eller manglende dokumentasjon vil kunne innskrenke den enkeltes muligheter i arbeidslivet seinere.

Moss kommune støtter forslaget om obligatoriske avsluttende prøver. Kommunen mener det kan være en fordel for den enkelte, arbeidsgivere, utdanningssystemet og hjelpeapparatet at det foreligger dokumentasjon på den enkeltes norskkunnskaper. Kommunen vil likevel påpeke at innholdet i norskprøvene bør revideres, slik at de i større grad reflekterer innvandrernes liv i Norge, og innehar flere yrkesrelaterte begrep og situasjoner på bekostning av dagens mer utdanningsrelaterte. I tillegg påpekes det at enkelte deltakere i norskundervisningen er analfabeter og vil ha store vansker med å bestå norsk prøve 2. Et tiltak kan være og også gjøre norskprøve 1 eksamensrettet.

Det forutsettes at dagens ordning med resultattilskudd til kommunene opprettholdes.

§17.Introduksjonsloven Utvidelse av omfanget av rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap

Dagens ordning innebærer at personer med oppholds- eller arbeidstillatelse som danner grunnlag for varig opphold, har rett og plikt til 250 t. norsk og 50 t. samfunnskunnskap. Kommunen har plikt til å sørge for ytterligere opplæring også, dersom vedkommende har behov for det. Opplæring utover 300t er ingen rett for den enkelte. Det nye forslaget innebærer rett og plikt til 550 t. norsk og 50 t. samfunnskunnskap. Unntatt fra pliktutvidelsen vil være innvandrere fra land utenfor EØS/EFTA området som i dag har plikt men ingen rett, og må betale selv. Dette med bakgrunn i den økonomiske byrden det vil medføre for den enkelte. Personer som består avsluttende prøver før han eller hun har gjennomført 600 timer pliktig opplæring, kan søke fritak fra plikten.

Moss kommune støtter forslaget om en utvidelse av omfanget til 600 timer opplæring i norsk og samfunnskunnskap for de som har rett og plikt til slik opplæring. Når personer pålegges å gå opp til avsluttende prøve, bør hun eller han også ha rett til et slikt omfang at flertallet har muligheten til å bestå en avsluttende prøve. En utvidelse av obligatorisk timeantall i norsk vil i tillegg kunne gi bedre ferdigheter i norsk for gruppen totalt sett, som igjen er en forutsetning for bred deltakelse i samfunnet. For innvandrere som raskt kommer i jobb, vil en utvidelse av obligatorisk opplæring

likevel kunne oppleves som en ekstra byrde, et alternativ for dem er da å søke fritak for obligatorisk opplæring etter å ha bestått en norskprøve.

Moss kommune er uenige med departementet i at en utvidelse ikke vil føre til merkostnader for kommunene. Allerede i dag mener kommunene med støtte i KS, at ordningen ikke er fullfinansiert fra statens side, og med en utvidelse vil det gjennomsnittlige timetallet for elevmassen øke ytterligere, og føre med seg behov for flere lærerstillinger og økt administrasjon. Moss kommune forutsetter at en utvidelse av ordningen fullfinansieres gjennom et økt pr. capitatilskudd.

§ 7, jmf § 8 statsborgerskapsloven Endring av vilkår for statsborgerskap

Det foreslås at innvandrere som søker å erverve norsk statsborgerskap, i tillegg til å dokumentere at de har gjennomført opplæring i norsk, skal bestå en særskilt prøve som dokumenterer at de har grunnleggende kunnskaper i norsk språk og kjennskap til norske samfunnsforhold. Det foreslås fritak fra vilkåret om statsborgerskapsprøve ved bestått norskprøve 2 eller høyere nivå, forutsatt at disse prøvene er bestått både skriftlig og muntlig.

Moss kommune støtter forslaget om statsborgerprøve, men mener det bør være en forutsetning at prøven tilrettelegges slik at den ikke ekskluderer personer som i utgangspunktet er analfabeter ved ankomst til Norge eller har lærevansker i forhold til skriftlighet.

§ 12 utlendingsloven og § 7 jf. § 8 statsborgerskapsloven Endring av vilkår for bosettingstillatelse

Gjennomført 300 timer norskopplæring er innført som vilkår for innvilgelse av søknad om bosettingstillatelse for alle som har plikt til opplæring etter introduksjonsloven. Dette var begrunnet i et integreringsmessig hensyn. Det er nå foreslått å endre kravet fra gjennomført 300 timer til 600 timer med norskopplæring.

Moss kommune ser dette som en naturlig konsekvens av forslaget om utvidelse av omfanget av rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap, og støtter derfor forslaget.

§23 og §23 Introduksjonsloven Innføring av statlig tilsyn og kommunens plikt til å føre internkontroll *En evaluering har vist at kommunene ikke alltid oppfyller minstekravene introduksjons loven stiller. Departementet foreslår derfor å innføre et statlig tilsyn med kommunenes forvaltning av introduksjonsloven, samt Nasjonalt Introduksjonsregister (NIR) og en plikt for kommunene til å føre internkontroll med de samme områdene.*

Moss Kommune støtter forslaget om statlig tilsyn, og mener at statlig tilsyn vil kunne medføre en ytterligere kvalitetsheving av forvaltningen av lovens ordninger på landsbasis. Likeledes gjelder

dette forslaget om kommunal internkontroll. Moss kommune vil likevel påpeke at innføringen av Nasjonalt introduksjonsregister (NIR) har gitt kommunene mye administrativt merarbeid som ikke er kompensert, og et pålegg om å sikre bedre datakonsistens på kommunalt nivå som tilsynsordningen innebærer, vil øke denne belastningen. Moss kommune mener derfor det er en forutsetning at pr capitatilskuddet økes for å kompensere for dette.

§5-3 Introduksjonsloven Innføring av fedrekvote

Etter fødsel har foreldre som deltar i introduksjonsprogram rett til omsorgspermisjon i til sammen 10 mndr. Det vil si at det også i dag er mulig for foreldre å dele permisjonstid.

I en evaluering som nylig er gjort, viser det seg at omsorg for barn etter fødsel og i barnets første leveår, gjør at mødrene får avbrekk i egen kvalifisering. For å redusere mors avbrudd for deltakelse i introduksjonsprogrammet og for å gi far større del av samværet foreslås det å innføre en egen fedrekvote i omsorgspermisjon for deltakere i introduksjonsordningen. Dersom far ikke benytter disse ukene i permisjon, foreslås det at ukene faller bort.

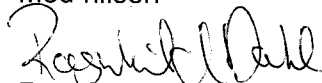
Moss kommune stiller seg positiv til dette forslaget, som anses som et tiltak for likestilling og anerkjennelse av fedre som naturlige omsorgspersoner.

§ 124 utlendingsloven m ny forskrift Innføring av nytt oppholdsbevis

En del personer er i dag ikke i besittelse av godkjente legitimasjonsdokumenter som er en forutsetning for tilgang til boligmarked, arbeidsliv og for å kunne opprette kundeforhold i bank. Dette vanskeliggjør kommunens arbeid med introduksjonsprogram bl.a. i forhold til utbetaling av introduksjonsstøtten.

Moss kommune er av den oppfatning at innføring av et slikt oppholdsbevis vil kunne bidra til både å forenkle tilværelsen for den enkelte innvandrer, og å lette og effektivisere kommunens arbeid med å tilrettelegge for bosetting og oppstart av introduksjonsprogram raskest mulig. Moss kommune støtter derfor forslaget.

Med hilsen

Ragnhild Dahl

Virksomhetsleder (tlf)